

Finansdepartementet
Postboks 8008 DEP
0030 OSLO

Deres ref.
13/3769

Vår ref.
16/1237 - TJU

Dato
25.04.2016

Høring - Delutredning 1 fra Hvitvaskingslovutvalget

Vi viser til Finansdepartementets brev 15. februar 2016 med vedlegg.

Justis- og beredskapsdepartementet har følgende merknader:

Til utredningens punkt 2

Utvalget er delt i synet på om det bør innføres begrensninger i adgangen til å motta større kontantbeløp som alternativ til rapporteringsplikt for forhandlere av gjenstander.

Etter vår oppfatning bør det ikke innføres slike kontantrestriksjoner. Vi viser til vurderingene til utvalgsmedlemmene Damslara, Hana, Roaldsøy og Rui i utredningens punkt 2.6.2.6, som vi i hovedsak er enige i.

Til utredningens punkt 5

Vi gjør oppmerksom på at forvaltningsloven § 14 fastsetter saksbehandlingsregler ved pålegg om å gi opplysninger. Vi gjør videre oppmerksom på at det har vært omdiskutert om og i så fall i hvilke tilfeller en beslutning om å gi pålegg om å gi opplysninger utgjør et enkeltvedtak etter definisjonen i forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b jf. bokstav a. Dette gjelder ikke minst i tilfeller der pålegget om å gi opplysninger ikke kan betraktes som «prosessledende» (fordi pålegget ikke er del av en pågående prosess). Så langt en slik beslutning utgjør et enkeltvedtak reiser det spørsmål om det nærmere forholdet mellom reglene for behandling av enkeltvedtak etter kapittel IV til V og § 14, se uttalelsen i Ot. prp. nr. 3 (1976 -77) på side 69. Ved tvil om anvendelse av

forvaltningslovens regler på beslutninger etter hvitvaskingsloven, bør det vurderes å gi lovregler som avskjærer mulig tvil.

Det er noe uklart hvor langt adgangen tilsynsmyndigheten gis etter § 32 første ledd til å «foreta de undersøkelser» som «tilsynsmyndigheten finner nødvendig» går.

Bestemmelsen reiser f. eks. spørsmål om hvor langt tilsynsmyndigheten kan kreve adgang til lokaler og oppbevaringssteder. Det synes også å være behov for å presisere innholdet i annet ledd noe. Et spørsmål er f. eks. om bestemmelsen i noen utstrekning gir hjemmel for å ta med seg gjenstander for nærmere undersøkelse og adgangen til å ta kopi av dokumenter, se om sistnevnte problemstilling i Høyesteretts dom i Rt. 2007 side 1612. Et annet eksempel er om andre kategorier gjenstander enn «dokumenter» bør omfattes, sml. her reguleringen i konkurranseloven § 24 annet ledd.

Utvalget foreslår ikke regler om administrative sanksjoner og straff ved manglende oppfyllelse av opplysningspliktene, da det etter utvalgets oppfatning ikke er tilstrekkelig behov for det, jf. utredningen punkt 5.4.2. Et spørsmål som bør vurderes er om det er behov for at forvaltningen kan skape et visst oppfylleelsespress ved bruk av tvangsmulkt, se nærmere Prop. 62 L (2015–2016) om administrative sanksjoner mv. punkt 31. I flere lover kan forvaltningen fremtvinge oppfyllelse av opplysningsplikter ved bruk av tvangsmulkt (se f. eks. akvakulturloven § 27 sammenholdt med lovens § 24 og konkurranseloven § 28 sammenholdt med lovens § 24). Såfremt det ikke foreslås regler om tvangsmulkt for å sikre oppfyllelse av opplysningsplikten, bør det vurderes nærmere om det oppfyller kravene etter direktivet artikkel 48 nr. 2 første punktum sammenholdt med artikkel 58 til nr. 1 til 3.

NOU 2015:3 Advokatene i samfunnet

Justis- og beredskapsdepartementet mottok 19. mars 2015 utredningen *NOU 2015:3 Advokatene i samfunnet*. Utredningen har vært på alminnelig høring og er under oppfølging i departementet. Vi gjør oppmerksom på at denne utredningen omhandler flere av de samme problemstillingene som tas opp i Hvitvaskingslovutvalgets delutredning knyttet til advokaters taushetsplikt og organiseringen av tilsynsordningen med advokater. Utvalget foreslår at advokaters taushetsplikt lovfestes og at det gis en uttømmende regulering av unntakene fra taushetsplikten. Advokatlovutvalget omtaler videre advokaters rapporteringsplikt etter hvitvaskingsloven under punkt 15.7.4.6. Advokatlovutvalget foreslår en helt ny tilsynsordning for advokater som må ses i sammenheng med Hvitvaskingslovutvalgets forslag om innføring av generelle regler om opplysning- og fremleggelsesplikt, jf. Hvitvaskingslovutvalgets delutredning 2,

punkt 5.4.2. Vi finner på denne bakgrunn det ikke riktig på nåværende tidspunkt å uttale oss om de fremsatte forslagene om dette i Hvitvaskingslovutvalgets delutredning 1.

Med vennlig hilsen

Harald Aass
fagdirektør

Toril Juul
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur